

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Vízvezeték és szélmotor.*

Örömmel látom azt a buzgalmat és érdeklődést, a melyet Eperjes sz. kir. város előljárósága és képviselőtestülete a vízvezeték kérdésében tanúsít. Ezen általános érdeklődés kapcsán óhajtok egy érdekes és fontos eszmét felvetni.

Ma már minden gondolkozó elme tisztában van azzal, hogy a vezetőszerp jelenleg Amerikáé, a mely világrész a haladás, az emberi alkotások és a tömeges termelés terén messze túlszárnyalja a többi összes államokat. Minden nagy átalakulás és gyors haladás némi rázkódással és károsodással jár az emberiség bizonyos hányadára nézve és a jövő nemzedék feladata orvosolni a keletkezett bajokat, kiküszöbölni az ilyen nagy átalakulásoknál lerakódó salakot és értékesíteni ezen átalakulások előnyeit az emberiség javára.

Az amerikai leleményes és gondolkozó elme első sorban a pénzbe nem kerülő természeti erők kihasználásában tünt ki. Szinte hihetetlen ügyességgel értékesítette a vizeiben rejlő hajtóerőt s a föld villamos áramait, a melyekkel világít és óriási gépeket hajt. De főképen felhasználta a szélben szinte önként kínálkozó hajtóerőt s a modern szélmotorok ma már minden amerikai tanyán pótolják a munkáskezet, elvégezvén a gazdasági munkálatok nagy

* Ez a szép cikk annak a nemes érdeklődésnek egyik gyümölcse, a melylyel br. Ghillány Imre az eperjesi vízvezeték gyors létesítését folytonosan kísérte főispánsága alatt. Jórészt az ő érdeme az is, hogy a vízvezeték idáig jutott, mert ő volt az, a ki a város felterjesztését — külön kérelem nélkül is — soron kívül elintéztette Budapesten, s például a kölcsön felvételét kimondó közgyűlési határozatot, a melyet — elég helytelenül — nem megkötött szerződéshez kértek ki, nem hagyták volna jóvá, ha ő mindent el nem követ a tekintetben, hogy az elvi aggályoktól ezúttal tekintsenek el. Kívánatos, hogy e cikkben felvetett eszme tetést öltön, a mikor a túl magasra tervezett vízdíjak leszállíthatók lesznek s jó és egészséges vízünk lehet — olcsón. Szerk.

részét; e mellett világítanak, fát vágnak, vizet szivattyúznak, szecskázzák és darálják a takarmányt minden zavar és fennakadás nélkül, a szél által hajtott gépek segítségével.

Az év elején elbukott kormányunk ifj. Sporzon Pált, a debreczeni gazdasági tanintézet gépészeti tanárát Amerikába küldte ki e szélmotorok tanulmányozása céljából. Az ő közleményeiben olvasom azt, hogy Magyarországon alig van nap, a mikor 3^m/es szél ne fújna, vagyis majdnem állandó nálunk az olyan fokú szél, hogy a fa lombja kissé mozog; ilyen szél pedig máris számbavehető hasznos munkát bír végezni, megfelelő szélmotor segítségével. Jelenléteben felemlíti még, hogy Amerikában a kisebb városok szélmotorok segítségével fedezik vízszükségletüket és felhozza például azt, hogy egy 3000 koronába kerülő szélkerék óránként 6000 liter vizet bír 30 méter magasra felszivattyúzni, vagyis naponta 144,000 litert, a mely mennyiség 3000 lakos napi vízszükségletének felel meg.

Ezeket olvasva és komoly szakembernek ismerve Sporzon tanárt, önkénytelenül felmerült előttem az eszme, nem vehetnők-e ennek a módszernek hasznát az eperjesi vízvezetéknel?

Kezdtém komolyan foglalkozni a kérdéssel és a következő eredményre jöttem:

1. Kétségtelen, hogy sehol az országban nincsen olyan széljárta hely, mint a sebési róna, a hova a vízmű létesítését tervezik. Ugyanis a legcsendesebb napokon is olyan erős légáram van ezen a rónán, a mely egy modern szélmotort üzemben tartani feltétlenül képes lenne.

2. Ennek dacára, egyedül erre a hajtóerőre alapítani az egész vízművet kockázatos vállalkozás volna és csakis 10—14 napi víz-

szükséglet befogadására képes vízmedencék felállításával mellett lenne megengedhető, a mi az egész letárgyalt és jóváhagyott tervezet megváltoztatását vonná maga után.

3. De állítom, hogy az elfogadott tervezet változtatása nélkül az erőátviteli műhöz kapcsolandó 4 drb 3000 koronás szélmotor által az üzemeltetések felényire apaszthatók. Mert csak az év rövid szakában válnék szükségessé a költséges tüzelőanyagot fogyasztó erőműveket üzemben tartani, míg az év túlnyomó részében elvégeznék ezek munkáját az ingyenes szélerő.

Meg vagyok győződve róla, hogy ha agilis polgármesterünk megkeresi a debreczeni gazd. tanintézetet, ez szívesen kiküldi Sporzon tanárt, a ki nálam hivatottabb a részletes felvilágosítások és útbaigazítások megadására. De kétségtelen az is, hogy fejlett gyáripárunk bármelyik neves czége készséggel és teljes anyagi jótállással mellett el fogja vállalni ennek az úttörő be rendezésnek a létesítését.

Jelen soraimmal tisztán az eszmét óhajtottam felvetni és pedig olyan módozat alakjában, a mely a vízmű létesítését egy nappal sem késleltetheti, kockázattal egyáltalán nem jár és ha keresztülvihető, anyagi javakban szűkölködő s ékvárosunk tetemes megtakarítások mellett létesítheti az annyira óhajtott és oly égetően szükséges vízvezeték s azt igen olcsón tarthatja majd üzemben. Br. Ghillány Imre.

SCHULEK GUSZTÁV.

1820—1905.

Eperjes sz. kir. város társadalmának ismét gyászva van. Egy köztisztelőben álló ősz férfiú távozott el örökre körünkől. Egy férfiú, ki tanúja és részese volt a 48-as nagy időknek, egy férfiú, kinek élete a

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

DÉLIBÁB.

Irta és az Eperjesi Széchenyi-körben felolvasta: Csengey Gusztáv. (Vége.)

IV.

Másnap délfelé Szeghalmi meglátogatta Pálmáékát s kimentette tegnapi elmaradását. Egy köteles látogatást kellett lerónia, e miatt későn ment a fogadóba s így a levél is későn jutott kezébe.

— Bár ezt nagyon sajnálom, — folytatta aztán, — mégis talán jobb volt így; jobb volt boldogító tartalmán egyedül elmerengnem.

Hálásan nézett Pálmára s hangja lágy, olvadékony volt. A szép asszony azonban vidáman kacagott fel s újjával megfenyegette a boldog imádót.

— Bizony nem érdemelte meg. Egész délután magunkra voltunk. Ezért büntetésül ma velünk ebédel. Hadd lássam, milyen udarlóm lett volna kinn a zöldben?

— Óh nagyságos asszonyom, azt nem szeretném bemutatni, mert tegnap nagyon ügyetlen, elfogult lettem volna.

— Így hát számíthatok rá, hogy ma nagyon elmés lesz? Ez kellemes biztatás. De szüksége is van rá, mert ma egy olyan asztaltársra lesz, kinek szíjporkázó elméségét kedves lapunk közönsége nagyon kedveli.

— Valami író?

— Még pedig humorista és satirikus.

Az inas belépett s vendéget jelentett:

— Kis János úr!

Pálma fölkelve, a belépő Muki elé sietett s kezét nyújtá neki:

— Örülök, hogy üdvözölhetem! — Bemutatom önöket egymásnak. Szeghalmi úr földbirtokos — Kis János úr rovatvezető. Engedjék meg azonban, hogy egy sokkal érdekesebb oldaláról mutathassam be. Ó az én kedves lapom titkos költője, álneve Adorján. A szép «Déliabáb»-ot ő írta.

Muki láthatóan megdöbbsent s csodálkozva nézett rá. Pálma mosolygott s így folytatta:

— Ön bizonyosan nem is sejtí, hogy mi már találkoztunk, sőt beszélünk is egymással.

Muki még nagyobb zavarba jött:

— Bocsánat, ha gorombaság is egy szép nőre vissza nem emlékezni, be kell vallanom, hogy ebbe a hibába estem.

— Nem az ön hibája. El voltam fátyolozva, a hangom meg annyira elfogult, tompa volt, hogy erről sem ismerhetett rám. Pedig saját lakásán kerestem föl — tegnap.

— Ah tegnap — fátyolos hölgy — erre a jelenetre már emlékszem! —

Muki egyszerre kigyújtotta a hőség. A patvarba! — gondolta magában — most már játszanania kell Adorján szerepét vagy akarja, vagy nem. Vajjon nem ennek a Szeghalminak kívánsága ez megint? — Egy jelentős kérdő tekintetet vetett rá, de ez vállat vont s hirtelen mimikával jelezte, hogy semmi része sincs a dologban.

Pálma titkon figyelte vendégeit, de nem akarta észrevenni zavarukat. Elragadó mosolylyal fordult Mukihoz:

— Milyen kár — mondá — hogy nem vagyok költő! akkor tán el tudnám képzelni azt a képet, melyet ön látott, mikor azt a gyönyörű költeményt megirta. —

— Bohóság! — szölt Muki, zavarában üstökét végig borzolgatva; — egy hóbotos mese jutott az eszembe, igen — az Ezeregy éjszakából — ott egy királyfi egy festett képbe lesz szerelmes s bebarangolja érte a világot. — No de rátalált az eredetire!?

— Kicsoda — én? vagy a mese királyfia?

— Tegyük föl, hogy ön — nos?

— Ha most nagyságos asszonyomra tekintek, azt hiszem, hogy Szeghalmi úr kiállíthatná erről a bizonyítványt

— É-én? — hebegett Szeghalmi felhőkölve.

E pillanatban lépett be az inas, hogy egy újabb vendéget jelentsen be.

— Nagyságos asszonyom, egy úr jött, a ki magát Adorjánnak nevezi.

Meglepetve néztek egymásra.

— Egy második Adorján? — kiáltá Pálma — no erre kíváncsi vagyok. Hadd lássuk. Jöjjön be!

Az inas ajtó: tárt a vendég előtt, aztán távozott. Mindenki a belépőre nézett. Pálma megelőzte köszöntését, hirtelen eléje lépett s érdeklődve kérde:

— Ön, uram, Adorján a költő? — Hát ez az úr akkor kicsoda?

Az igazi Adorján megütközve nézett Mukira, ki már most visszanyerte természetes flegmáját s mosolyogva mondá Pálmának:

— Asszonyom, ön nagyon jól tudja, hogy én Kis

munkának szakadatlan lánca volt, egy férfi, kiben mi a kötelességtudás és lelkiismeretesség megtestesülését tiszteltük. Ez a férfi: *Schulek Gusztáv*, ki 1905. decz. 17-ikén 86 éves korában elhunyt.

Minden méltatásnál szebben beszél a kiváló férfi tanulságos élettörténete. Örökítsük meg emlékét ezzel.

Schulek Gusztáv fia néh. *Schulek András* kümezei lelkésznek és sáros-zemplén-abaúji főesperesnek. Testvéröccse néh. *Schulek Frigyesnek*, a Kollégium 1832. évtől 1850. évig volt tanáranak. Született Kükemezőn 1820. ápr. 21-ikén.

Elemi tanulmányait és az akkor úgynevezett donatistai osztályt az 1824. év őszétől az 1829. év nyaráig néh. *Bánó Miklóssal*, volt országgyűlési képviselővel, annak édesanyja néh. öz. *Bánó Józsefné* szül. *Dobozy Rozália* kiváló műveltségű úrnő magyar háznál, nevelői oktatás mellett, otthon kezdte és végezte. Majd a grammatikai (jelenleg I. és II. gimnáziumi) osztályt az 1829/30. és 1830/31. tanévben a bártfai ág. hitv. evang. algimnáziumban néh. *Havassy András* tanár alatt végezte.

Az 1831. év nyarán dühöngött kolera s az arra Rozsnyó vidékén is támadt parasztlázadás miatt jónak találta édesanyja, eredeti szándéka ellenére, őt Rozsnyóra nem vinni, a miért is az 1831/32. tanévben, mint elsőéves syntaxista (jelenleg III. osztályú), *Bánó Miklóssal* együtt, ismét nevelői oktatás mellett otthon tanult. Másodéves syntaxista azonban az 1832/33. tanévben, *Farkas András* (*Greguss Agost* anyai nagyatyja) és *Keblóvszky* tanárok alatt, *Rozsnyón* volt. Az 1833/34. tanévtől kezdve az 1837/38. tanévig bezárólag — mely időközben, az 1836-ik évben éppen születése-napján, édesatyját elvesztette — néh. *Krayzeli András* lelkes és buzgó tanár alatt két évig rhétor, majd néh. *Vandrák András* jeles és közszeretett tanár alatt logikus és physikus és néh. *Csupka András* országos hírű jogtanár alatt jogász, ebben a Kollégiumban folytatta s végezte tanulmányait. Az 1838/39. tanévben néh. *Pongrácz Ferencz* ungvármegyei Jenke helységbeli földbirtokos 16 éves logikus fiának *Bélának* és 14 éves leányának *Theklának* magántanítója volt.

Jogi gyakorlata első szakát a tiszáninneni kir. ker. tábla esküdtjeként néh. *mniseki Hellner Sámuel* elsőrangú ügyvédi irodájában Eperjesen, s második szakát, az akkori szabály szerint, *Pesten* a kir. *Kúriánál*, kir. ítéltáblai hites jegyzőként, néh. *Ürményi József* kir. ítéltáblai előadó bíró s utóbb al-nádor irodájában töltötte. A közügyvédi vizsgát 1841. évi június 18-ikán, a váltóügyvédi pedig ugyanaz évi október 25-ikén kitűnő sikerrel tette le. Ezután 1841. évi november hóban itten Eperjesen telepedett le és önállóan gyakorolta, mint az akkor életbelépett 1840-ik évi hiteltörvények úttörő alkalmazóinak egyike, a köz- és váltóügyvédséget, majd 1844. évi november 12-ikén váltójegyzővé történt kinevezetése folytán a váltójegyzőséget is, sőt azon egész időszak alatt a sáros-zemplén-abaúji ág. hitv. evang. esperességnek jegyzőkönyvi nyelvtől a magyart behozó díjtalan jegyzőjés ügyészeként is működött.

A szabadságharc ideje alatt az 1848-ik évi decz. 8-ikán, a többi összes eperjesi nemzetőrökkel együtt, neki is *Kassa* felé kellett vonulnia. Majd, ugyancsak mint nemzetőr, az 1848. évi decz. 11-iki kassai-hegyi

csatavesztésben, később, mint egy *Miskolczon* alakult önkéntes csapatnak tagja, az 1849. évi január 4-iki *bódi* és *pethő-szinyei* sikertelen csatározásban, még később a győzelmesen vívott 1849. évi január 22-iki *tarczali* csatában és végül a *tarczali-hegyi szőlőkön* keresztül, a *bodrog-keresztúri* országúton térdig érő hóban történt veszélyteljes éjjeli kémszemlében is vett részt. Ez önkéntes csapatnak *Rakamazon* történt feloszlása után az 1849. évi február 5-ikén *Eperjesre* jött vissza, a hol is branyiszközi győzelmes hadseregünk gránátosokból állott utócsapatját még a *piacson* táborozva találta. De a mint ez az utócsapat elvonult, máris bevonultak ide, *Bludek Lichtenstein-hercegségi* tiszt vezénylete alatt *kardcsapás* nélkül a *hurbanisták*, a kik aztán néhány nap múlva a városba jövő *Beniczky Lajos* hadsapatának pár ágyúgolyója elől szép csendben és nyom nélkül eltűntek. Akkor érkezett ide s működött itt báró *Luzsénszky Pál* alkotmányos kormánybiztos és kinevezte őt a nélkül, hogy kérte volna, *sóvári kir. kincstári ügyészszé*.

Pár hétre ezután, *Beniczky Lajos* hadsapatának visszaszorításával, *Vogel* császári tábornok hadteste voltult be *Eperjesre*. Akkor, nevezetesen 1849. évi április 13-ikán éjjel, egy hadszakas élén nála megjelent cs. katonatiszt elfogta *Schuleket* s az itteni régi kaszárnya egy udvari színebe, a hol már mintegy huszan szalmán heverték, kísérté be, a honnan másnap reggel a többiekkel együtt, a nélkül, hogy kihallgatták vagy neki ruha- vagy fehérműt hozni engedtek volna, *szekereken Galicziába*, a *tarnói katonai fogházba* vitték. Onnan aztán, többek közbenjárása folytán, május 5-ikén kiszabadult és hazajött, s báró *Luzsénszky Pál* kormánybiztos, komoly szabadkozása daczára, ismét azzal a kellemetlen eljárással bírta meg, hogy az osztrák hadsereggel menekült «honárulók» javait, az ő mellé kirendelt törvényes bizonyosság (szolgabíró s esküdttárs) segítségével, *elkobzás* végett *összeírja* és *lezárolja*.

De mielőtt még az ő abbeli igen kellemetlen és nagyon fáradságos hatheti működése véget ért volna, neki ismét az orosz császári segély-hadsereg bevonulása folytán 1849-ik évi június 21-ikén menekülnie kellett. Így menekült *Pestnek* le egész *Világosig* és *bújosott* azután *Biharvámegyében*, *Nyiregyházán*, *Pest-Pilis-Soltvámegyében* és *Pesten* egészen 1850-ik évi augusztus hó közepéig.

Ekkor azután *Kassára* jött és jelentkezett az ottani cs. kir. haditörvényésznél, s az attól pár hét múlva nyert szabadmeneti bizonylat oltalma alatt az 1850-ik évi szeptember 4-ikén, 5/4-ed évi bújosás után, *Eperjesre* érkezett, a hol az ügyvédkedését ismét folytatta és csakhamar a legkeresettebb ügyvédek közé tartozott.

Ily körülmények között választotta őt a Kollégiumnak 1851-ik évi szeptember 9-ikén tartott pártfogósági gyűlése, néh. *Csupka András* nagyhírű jogtanár elhunytá folytán, annak utódává. S bár ezt a kitüntető meghívást nem kereste és nem várta, sőt az ellen, ügyvédi teendőivel való túlságos elfoglaltsága miatt, komolyan szabadkozott, protestáns buzgóságból és honfíúi kötelességérzetből mégis csak elfogadta. E tanév alatt, 1852. évi márczius 24-ikén házasságra lépett *Balla Saroltával*, mely házasságból három, máig is élő gyermeke született. Azonban még e tanév végén

«a forradalom alatti viselete miatt», *Albrecht* cs. kir. főhercegnek, mint az ország akkori katonái és polgári kormányzójának 1852. évi június 20-ikán kelt rendeletével letiltotta a tanárságtól, a mivel egyidejűleg az itteni jogakadémia is egyidőre megszűnt. Mi több, ennek alapján, az 1852. évi július 24-iki csász. nyílt parancscsal 1853. évi január 1-jétől kezdve behozott osztrák ügyvédi rendtartás életbelépte folytán, «weil er laut darüber erhaltenen ämtlichen Auskünfte aus politischen Gründen seiner Stelle als Professor der Rechte entsetzt wurde», az ügyvédség-gyakorlásától is eltiltatott, s csakis más ügyvédek neve alatt folytathatta azt. Végül az 1854. évben sikerült neki sok fáradsággal, az akkori szabályok szerint egy az osztrák törvényekből és rendeletekből, összesen 19 tárgyból teendő új ügyvédi vizsgálatnak kitűnő sikerrel való kiállása után, a háborítlan ügyvédkedés jogát ismét visszanyernie.

Ez a vizsga az eperjesi cs. kir. orsz. főtörvényészi kerületbeli, csaknem 200 jogosított ügyvéd közül ő kivülről még csak kettőnek sikerült kitüntetéssel. A következő években az azon főtörvényésznél fennállott ügyvédvizsgáló bizottságnak és a birodalomszerte behozandó egységes polgári perrendtartás szervezetének megvizsgálására alakított bizottságnak tagjává is választották.

S a mint az 1860. évi október 20-ikán kibocsátott cs. kir. diploma folytán a Kollégium pártfogósága a jogakadémia újbóli megnyitását elhatározta: ő ismét késznek nyilatkozott a jogakadémia végleges szervezéséig, mint a tételes-jogok közül egypárnak tanára, teljesen ingyen tanárkodni.

És teljesítette ebbeli ígérését, az 1861/62. tanévben akként, hogy ügyvédi foglalatosságokkal való folytonos túlterhelhetése daczára, a magyar és osztrák büntető- s a váltó- és kereskedelmi-jogból tartott díjnélküli előadásokat, mely célra, miután akkor hasznavehető magyar büntető-tankönyv nem létezett, a maga hallgatói számára, egy a csakis 1864-ben először kiadott *dr. Pauler Tivadar-féle* büntetőjoghoz hasonló 62 ivnyi büntetőjogi művet szerkesztett, melyet azután, a következő években az ő tanárutódai is előadásuk vezérfonalául használták. Ugyancsak arra a célra szerkesztett egy 8—9 ivnyi váltójogi alaptant is.

Majd az 1863. évi szeptember 24-ikén kelt udvari rendelet az itten akkor először felállított bírói államvizsgáló bizottság egyik kültagjává nevezte ki, mely minőségben azután évről évre megerősítették. Végül 1872. évi június 23-ikán *dr. Pauler Tivadar*, akkori kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyancsak e bizottságnak alelnökévé is nevezte ki és ilyen maradt az egészen az 1874—1876-ik években bekövetkezett jogtanulmányi és vizsgálati rendszer változásáig.

1864. július 16-ikán harmadízben választotta meg a Kollégium pártfogósága a tételes-jogok tanárává, és pedig mint a magyar és osztrák polgári büntető- s váltó- és kereskedelmi-jogok tanára működött. Működött pedig azon idő alatt *dr. Vécsey Tamással*, a római jog- és a politikai tudományok nyilvános rendestanárával, továbbá *Tillisch János* theologiai s *Vandrák András* és *Herfurth József* főgimnáziumi tanárok közreműködésével, mely időszak alatt sikerült nekik a joghallgatók számát másfélszáznál is többre emelni! Mint-hogy azonban az ügyvédséget mint jogtanár is folyton gyakorolta, sőt az 1861. év óta ismét mint váltó-jegyző is működött, túlságos elfoglaltságára való tekintettel, az 1867/8. tanév befejeztével a jogtanári pályáról ismét lemondott. Az 1869. évtől kezdve azután tevékeny tagja és előadója volt az akkor végkép megalakult «Sárosmegyei ügyvédi egyesület»-nek. Főleg az ügyvédi és királyi közjegyzői rendtartásokat tárgyzó törvényjavaslatok kérdésében készített ő terjedelmesebb és az illető központi szakbizottság által is méltányolt észrevételeket és véleményeket.

Azokkal csaknem egyidejűleg részletes javaslatokat is terjesztett ő fel a kir. igazságügyminisztériumhoz az 1868. évi polgári törvénykezési rendtartás kormányilag is célbavett módosítása tárgyában. S mint a több mint 1500 megjelent tagból álló 1870-ik évi első országos jogászyűlésnek tagja, 10 tag által aláírt többrendbeli indokolt indítványt terjesztett be; névszerint egyet «az igazságszolgáltatásunknak haldék nélkül kivihető reformja», s egy másikat «a nemzetek háborújogának korlátozása tárgyában». Sőt meg nem állhatta, hogy annak a jogászyűlésnek 1870-ik évi szeptember 30-ikán tartott harmadik és utolsó teljes ülésében síkra ne szálljon egyik szakosztályának abbeli indítványa ellen, hogy: «a magyar jogászyűlés kijelenti, miszerint a jogtudomány és a jogtanulmány érdeke kívánja, hogy jogi iskolákat *csakis az állam* állítson fel; hogy a vidéki jogiskolák az egyetem jogi és államtudományi fakultásával egyenlősíttessenek; s hogy az alsóbb minőségű silány jogiskolák az országban sehol ne tűressenek. Végül, hogy

Muki rovatvezető vagyok. Hogy azonkívül még azt is hitte, hogy *Adorján* vagyok, az egy kis tévedés, a mit azonban *Szeghalmi* úr nagyon szépen megmagyarázhat, mert az ő kedvéért adtam ki magamat *Adorján*nak.

— Mit? — kiáltott *Szeghalmi* — semmit sem tudok róla.

— Hohó! — pattant föl *Muki* — meg akar engem hazudtolni? — Vigyázzon magára!

— Nem ismerem önt — szolt hideg göggel *Szeghalmi*.

— Ha komédiát akart játszani, játsza le egyedül.

— De majd csak ketten játszunk le uram, még pedig tanúk előtt. Sajnálom, nagyságos asszonyom, hogy az ebédben nem vehetek részt; megyek segédekről gondoskodni. Neked pedig kedves *Adorján* barátom majd később megmagyarázom ezt a dolgot. Javadat akartam, szerencsétlen flótás, de már most nem segíthetek rajtad. Szedd össze magadat s gondold meg, hogy bár a *Múza* kegyesen mosolyog rád, mégis csak simplex zszurnaliszta vagy, ez a kenyered.

Ezzel meghajtva magát az úrnők előtt, távozott.

Pálma most *Szeghalmi* felé fordulva, szigorú hangon mondá:

— Úgy hiszem, önnek is segédek után kell látni. Nem tartóztatom s az ebéd alul fölmentem.

— Asszonyom, — szolt tompa, rekedt hangon *Szeghalmi* — ki sem hallgat?

— Végezzenek önök egymással, aztán a melyikő-jöknek módja és oka lesz visszatérni, az majd megmagyarázza.

Szeghalmi erre egy gyűlöletes pillantást vetve *Adorján*ra, elhagyta a termet.

Pálma egy pár pillanatig merengve nézett maga elé, aztán lassan *Adorján*ra emelte tekintetét s valami különös bánatos hangon, majdnem suttogva mondá:

— *Adorján*, a jóbarát szerencsétlenné monda önt... Hát a mi találkozásunk szerencsétlenség volna?... Azt hiszi ön is, hogy én fátna lehetnék? Nekem az ön szép költeménye egészen mást sugott... Nincs önnek egy vigasztaló szava hozzám?

Adorján, ki eddig mintegy megbűvölve, szótlannul állott előtte, most megragadta *Pálma* kezét:

— Asszonyom, életemnek ez az első boldog pillanata!

— Ah, igazán szívből monda ezt?

— Igazán, szívem legmélyéből.

Még mindig tartották egymás kezét *Pálma* már most pajkosan mosolygott *Adorján*ra.

— Kedves költőm, lássa, őt személyre rendeltem a mai ebédet és már csak hárman vagyunk hozzá. Ne hívjunk-e mi is két tanút, hogy öten legyünk?

Adorján, mintha attól félne, hogy ez az egész jelenet szétfoszlik mint egy bűvös álom, lassan emelte a szép tündér kezét ajkához, majd szívéhez szorította azt. *Pálma* még most sem vonta vissza kezét, hanem maga is odasimult ahhoz a dobogó szívéhez.

Eddig tart a mesém. Nagyon sajnálom, kedves hallgatóságom, hogy tovább nem mondhatom. A folytatását nem tudom, mert engem a lakodalomra nem hívtak meg.

Albrecht cs. kir. orri katonai és pol. únius 20-ikán kelt a mivel egyidejűleg megszűnt. Mi több, 24-iki csász. nyilt 51 kezdve behozott lépte folytán, «weil den Auskünfte aus als Professor der ság-gyakorlásától is neve alatt folytat- rült neki sok fárady az osztrák törvé- 19 tárgyából teendő el való kiállása után, met visszanyernie. rsz. főtörvényszéki ügyvéd közül ő t kiüntetéssel. A széknel fennállott irodalomszerete be- rtás szervezeteinek nak tagjává is vá-

0-ikán kibocsátott m pártfogósága a atározta: ő ismét a végleges szerve- gypárnak tanára,

z 1861. 62. tanév- atosságokkal való magyar és osztrák jogból tartott díj- tán akkor haszna- létezett, a maga en először kiadott z hasonló 62 iv- melyet azután, a előadásaiak vezér- a célra szerkeszt- nt is.

ikén kelt udvari ított bírói állam- nevezte ki, mely rósítotték. Végül Tivadar, akkori ter ugyancsak e és ilyen maradt en bekövetkezett változásáig.

választotta meg ogok tanárává, s olgári büntető- s működött. Műkö- Tamással, a ró- nyilvános rendes- logiai s Vandrák mi tanárok közre- rült nekik a jog- ore emelni! Mint- jogtanár is foly- ismét mint váltó- tságára való te-ével a jogtanári évtől kezdve az- t az akkor vég-édi egylet»-nek. zői rendtartaso- lésében készített ti szakbizottság s véleményeket.

szletes javaslato- gyminisztérium- i rendtartás kor- rgyában. S mint álló 1870-ik évi 10 tag által alá- t terjesztett be; tásunknak hala- másikat «a nem- yában». Sőt meg yülésnek 1870-ik madik és utolsó rik szakosztályá- a magyar jogász- mány és a jog- iskolákat csakis ki jogiskolák az ltásával egyenlő- ségű silány jog- nek. Végül, hogy

a jogakadémiákon a szükséges bölcsészeti és törté- nelmi tudományok számára tanszékek állíttassanak fel.»

E rögtönzött s nagy hatással, csaknem egyhangu- lag elfogadott beszéde az 1870-ik évi magyar jogász- gyűlés Évkönyvében (319—325. l.) olvasható.

Az 1872. évben a «Sáros megyei ügyvédi egyeslet» elnökének választották s az maradt mindvégig, t. i. az ügyvédi-kamaráknak az 1875. év elején történt szervezéséig, s mint ilyen, az itteni ügyvédi-kamará- nak szervezésében is jelentékeny részt vett, sőt annak ügyrendjét is ő dolgozta fel.

Az alatt, t. i. az 1873. év elején, a maga részéről is kidolgozott és adott be a kir. pénzügyi miniszte- riumhoz egy terjedelmesebb javaslatot «az állam bé- lyeg- s illeték-jövedelmeinek a honpolgárok minden érezhető megterhelhetése nélkül» évenkénti több millió forinttal is, de mindenesetre legalább néhány száz- ezer forinttal haladék nélkül történhet biztos növe- lése tárgyában, s azonfelül külön észrevételeket «a bélyeg és illetékek, valamint a díjak iránt fennálló szabályok módosításáról» szóló akkori törvényjavas- lat tárgyában.

A mint pedig a jogakadémia, az 1874 évi jog- tanulmányi és vizsgálati rendszerváltozásra bekövet- kezett két évi szünetelése után, az 1878. évben újból megnyitott, sőt az 1879. év nyarán négyfolyamúvá is szerveztetett, a kollégiumi pártfogóság, a magyar és osztrák polgári-jog, s a polgári peres és nem-peres eljárás és a bányajog tanárává ismét és pedig ezúttal negyedizben választotta, sőt azóta mint jogkari dékán is töle lehetőleg előmozdította a ma felvirágzó jog- akadémia ügyét. Jogtanársága mellett a még az 1861. év- ben feléledett váltójegyzőségét is folytatta s a meny- nyire ideje engedte, gyakorolta az ügyvédséget is, mivel meg volt győződve arról, hogy csak az le- het a tételes-jogok teljesen megfelelő tanára, a ki egyszersmind azok alkalmazásában is jártas. Hogy őt az ügyvédség együttes gyakorlásában nem háborgat- hatták, azt a kir. legfőbb ítélőszék, egy nagyváradi eset alkalmából, az 1880. évi június 3-ikán 4876. sz. alatt kelt végzésében mondta ki azzal, hogy «a jog- tanári hivatal, a tárgynál fogva, melylyel foglalkozik és az időnél fogva, melyet igénybe vesz, tárgylilag véve sem összeférhetlen az ügyvédségi gyakorlattal».

Így aztán, mint az itteni ügyvédi-kamarának tagja, annak tárgyalásaiban az utóbbi időszakban is tevő- leges részt vett. Akkép történt az 1880. évben, hogy midőn az itteni ügyvédi-kamara, a kir. igazságügyi miniszter által, a kir. táblák decentralizációjának mi- kénti keresztülvitele iránti véleményadásra felhivatott, mint az e végett kiküldött háromtagú kamarai bizott- ságnak egyik tagja, főképen ő dolgozta ki az e tárgy- ban 1880. évi július 30-ikáról felterjesztett és nyom- tatásban is közzétett részletes kamarai véleményt.

S a mint az 1861—62. tanévben a büntetőjogot s a váltójog alaptanát a maga hallgatói számára össze- állította: épúgy járt el az 1864—1868. évek alatti s az 1879. év 6-ai jogtanárságának egész ideje alatt is a szak- májához tartozó új törvényeknek és szabályrendeletek- nek a maga hallgatói számára való egybeállításában.

Véglegesen visszavonult, mint 50 éves jogtanár, az 1901. évi szeptember 1-jén jól megérdemelt nyu- galmába. Az 1901/2. tanév óta a jogakadémiánkon működő jogtudományi államvizsgálati-bizottság egyik kultagijává is kineveztek.

Schulek Gusztáv elhunytáról gyászoló családja a következő gyászjelentést adta ki: „Fájdalomtól mélyen lesújtva, az összes többi rokonok nevében is, jelentjük, hogy a forrón szeretett édes jó férj, atya, após, nagyatyja, Schulek Gusztáv, köz- és váltóügyvéd s váltójegyző, nyug. jogtanár, e hó 17-ikén délután 2 óraker, életé- nek 86-dik s boldog házasságának 54-dik évében, meghalt. Felejtethetlen drága halottunkat az ág. hitv. evang. egyház szertartása szerint a templomból fogjuk e hó 19-ikén délután 2 1/2 óraker a helybeli sírkertbe örök nyugalomra kísélni. Drága emlékét áldjuk és sziveinkben őrizzük örökké! Eperjes, 1905. deczem- ber 17. Özv. Schulek Gusztávné szül. Balla Sarolta. Dr. Schulek Jenő, s gyermekei: Schulek Márta, Schulek Béla, Schulek Ágnes, Schulek Dénes, Schulek Eszti- ke. Schulek Géza és felesége csáthi Szabó Anna, s gyer- mekeik: Schulek Ilonka és ifj. Schulek György. Melitskó Frigyesné szül. Schulek Thea, és férje: Melitskó Frigyes, és gyermekeik: Melitskó Sarolta és Melitskó Margit.”

Külön gyászjelentést adott ki ezenkívül a tisztai ág. hitv. egyházközség eperjesi Kollégiumának igazg- választmánya és tanári-kara is.

Schulek Gusztáv temetése nagy részvét mellett decz. 19-ikén folyt le. Az ág. hitv. ev. templomban felállí- tott ravatal felett ifj. Draskóczy Lajos mondott meg- ható gyászbeszédet. A Kollégium nevében pedig dr. Mikler Károly jogkari dékán búcsúztatta el a volt kartárt. A ravatalt számos koszorú fődte, köztük a Kollégiumé és az Eperjesi Foghallgatók Testületé.

Vármegyei közgyűlés.

— 1905. december 18. —

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága deczem- ben 18-ikán d. e. 10 óraker Tahy József alispán elnök- lete alatt látogatott ülést tartott. A közgyűlés minde- nekelőtt tudomásul vette a vm. igazoló-választmány előterjesztését, mely szerint Fábri Gyula törvényható- sági bizottsági virilis tag elhalálása folytán a leg- közelebbi póttagot: Gottlieb Adolfot hívták be. (1.) Majd tudomásul vették és elfogadták a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1906. évi névjegyzékét. (2.) Kö- vetkezett a közigazgatási bizottságból a folyó év végé- vel kilépő bizottsági tagok helyeinek betöltése. Meg- választották: br. Ghillány Imrét 56 Hedry Ernőt 56, Fest Lajost 54, Kovalicsky Kornélt 34 és Pécly Ignácot 31 szavazattal. Ezenkívül jelentékeny szavazatokat kap- tak még dr. Csatory Ágost 24-et és dr. Sstehlo János 23-at. (3.) A vármegyei központi-választmányba Pécly Zsig- mondot választották meg 40 szavazat közül 39-czel. (5.) A vármegyei egészségügyi bizottságban Buday Ákos és Palugyay Gusztáv elhunytá folytán megüresedett két helyre egyhangulag megválasztották dr. Raffay Ferencet és Löcherer Gusztávot. (6.) Megválasztották továbbá a vm. igazoló-választmányának eddigi tagjait (5.) és Oszkó község számvizsgáló elnökévé Prónai Dezső r. kath. lelkészt. (49.)

Ezután tárgyalás alá került br. Fejérváry Géza m. kir. miniszterelnök leirata, melylyel a kormány tag- jainak újbóli megbízatását és Kristóffy belügyminiszter újbóli kinevezését tudatja. A közgyűlés kimondta, hogy a július 3-ikán ebben a tárgyban hozott hatá- rozatához ragaszkodik és attól a jövőben sem óhajt eltérni. (7.) Egyszerűen tudomásul vette tehát ennél fogva a közgyűlés a kormánynak újbóli megbízatása alkalmából a törvényhatóságokhoz intézett körlevelét (8); nemkülönbön Somogy-, Hunyad-, Moson- és Csikvármegyéknek a jelenlegi kormány újból való kinevezte- tése tárgyában hozott határozatait. (9.) Zala-, Maros- Torda-, Csik-, Csanád-, Esztergom-, Szilagy-, Bekés- vármegyek és Pécs sz. kir. város törvényhatóságainak a nemzeti ellenállás ügyében megküldött átiratainak tárgyalásánál a közgyűlés egyhangulag határozattá emelte a bizottsági tagoknak decz. 11-ikén tartott értekezlet- ben elfogadott és lapunk múlt számában egész terje- delmében közölt határozati-javaslatot. (10.) Váratlanul nagyobb vitát okozott Kisküküllővármegye, Komárom és Nagyvárad szab. kir. városok átirata az általános titkos választói jog behozatala érdekében. (20.) Erre nézve az állandó választmány tudomásul vételt indítványozott. Ezzel szemben Hedry Ernő bizottsági tag azt indítványozta, hogy miután az általános választói jog veszélyes nemzeti szempontból, de meg azért is, mivel a társadalom legalsó, rétegeinek a kezébe jatsza a hatalmat, ennél fogva a vármegye irjon fel ilyen érte- lemben az országgyűléshez. Ebben az értelemben határozati-javaslatot nyújt be, melynek indoklásában azt is kiemeli, hogy az általános választói jogot csak akkor tartaná valamennyire elfogadhatónak, ha az közvetett lenne és pedig olyanformán, hogy mindenki birna választói joggal a törvényhatóságokban. A virilizmus fentartásával megalakult törvényhatósági bizottságok pedig választanak az országos képviselőket. Iano Árpád abban a nézetben van, hogy a kérdés még nem annyira aktuális, hogy azzal már most kellene foglalkozni. Hedry Ernő arra utal, hogy akkor, a mikor a kérdés már a törvényhozás stádiumában van, az állásfoglalás már késő. Kurimszky János csatlakozik Hedry Ernő indít- ványához, de az indokolást, főleg a közvetett választás eszméjét nem teszi magáévá. Dr. Mikler Károly a maga részéről nem járulhat hozzá az általános titkos választói jog rideg visszautasításához, miután tulajdonképen az, a mit mi napjainkban «általános» választói jog alatt

értünk, voltaképen nem más, mint bizonyos nagyobb arányú kiterjesztés, mely azonban a valósággal «álta- lános» választói jogtól messze áll. Meggyőződése szerint minden olyan kiterjesztésnek, mely a magyarság hege- moniáját nem érinti, híve. Már pedig ha az írni és olvasni tudást feltételül kötik ki, akkor a magyarság elsőségét, a választókerületek helyes beosztása mellett biztosítva látja. Véleménye szerint az írni és olvasni tudás kvalifikációjához kötött választói jog alapján sokkal intelligensebb elem jutna a jog birtokába, mint a milyennek most is van választói joga. Dr. Raffay Ferencz kiemeli, hogy a világtörténet tanúsága szerint a fejlődés útja az, hogy a jogokat mindig szélesebb rétegekre terjesztik ki. Ha általános az adófizetési köte- lezettség és a hadkötelezettség, legyen általános a vá- lasztói jog is. Indítványozza, hogy a törvényhatóság az általános titkos választói jog érdekében irjon fel az országgyűléshez. Sikorszky Endre elfogadja Hedry Ernő indítványát. Pécly Zsigmond azzal a megtoldással, hogy a választói jog széleskörű kiterjesztését kívánja a tör- vényhatóság, szintén magáévá teszi Hedry Ernő indít- ványát. Felszólaltak még Semsey Boldizsár, ifj. Meliorisz Kálmán. Ezután a közgyűlés az állandó-választmány határozati-javaslatának mellőzésével, túlnyomó nagy többséggel elfogadta Hedry Ernő határozati-javaslatát, azonban a részletekre kiterjedő indokolás mellőzésével.

Lelkesedéssel vett tudomást a közgyűlés br. Ghillány Imre főispánnak arról a nagylelkű adományáról, mely- lyel 500 koronát ajánlott fel a vármegyei gyűlésterem részére megfestendő Rákóczi-kép költségeire. A köz- gyűlés megbízta az alispánt a szükséges intézkedések megtételével s az esetleg még szükséges pénzüsszegnek gyűjtés útján való megszerzésével. (31.)

Dr. Csatory Ágost bizottsági tag indítványára nagy lelkesedéssel elhatározta a közgyűlés, hogy Berzeviczy Albert dr.-t a Magy. Tud. Akadémia elnökévé történt megválasztása alkalmából küldöttségileg üdvözlő és a vármegyei kulturintézeteket felhívja, hogy ehhez a kül- döttséghez csatlakozzanak. (32.)

Jóváhagyta, illetőleg jóváhagyólag tudomásul vette a közgyűlés:

Gyertyánpatak, Molnárvágya, Palocsa, Orló, Lubo- tény, Kormos, Csércs, Abroncsos, Felsőkánya, Olaj- patak, Pécsújfalú, Jakabfalde, Jákórézse, Litinye és Hönig községeknek a várm. mezőgazdasági bizottság által bemutatott szabályrendeleteit. (11.)

Alsóodor község határozatát a község tulajdonát képező ingatlanok telekkönyvezése iránt. (13.)

Girált község határozatát kolera-járványkórház biz- tosítása iránt. (14.)

Ugyanannak határozatát a járási állatorvos díjazása ügyében (15.)

Ugyanannak határozatát vágóhíd építése ügyé- ben. (16.)

Bártfa sz. kir. város határozatát a városi erdőszol- gák segélyezése ügyében. (17.)

A tapolyhanusfalvi kör községeinek határozatait körjegyzői lak építése ügyében. (18.)

Kisszeben sz. kir. város határozatát, melylyel tiszt- viselőinek 1905. évre 20%, egyéb alkalmazottjainak 15% drágasági pótlékot szavazott meg. (19.)

Bártfa sz. kir. város 1906. évi költségelőirányzatát. (25.)

A bártfai aggpolda 1906. évi költségvetését. (26.) Számvevőileg felülvizsgált községi 1906. évi költség- vetéseket és 1905. évi pótköltségvetéseket. (27.)

1904. évi községi számadásokat, 1906. évi községi közmunkaelőirányzatokat, 1904. évi községi közmunka- számadásokat. (28—30.)

Az alispánnak azt a határozatát, melylyel Töltészék község tűzkárosultjainak 100, a hönigieknek 70, az orkutaiaknak 30 korona segélyt adományozott a tör- vényhatósági szegényalpból. (37.)

Nagysáros község köfajtési szabályrendeletét. (41.) Zámorszky Józsefné alapító-oklevelét. (48.)

Keczer- és Kapipálvágás, valamint Felsővargony községeknek határozatait az állami elemi iskolák épí- téséhez való hozzájárulás ügyében. (51.)

Eperjes sz. kir. város piaci helypénzdíj-szabály- zatát. (53.)

Nyársardó község határozatát állami elemi iskola építéséhez való hozzájárulás iránt. (56.)

Egyszerűen tudomásul vette a közgyűlés a vármegye alispánjának rendszeres negyedévi jelentését (12.), a vármegyei hivatalos lap 1904. évi számadásait és azt,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszü- ngeti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mel hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Rögható orvosi rendeltetére a gyógyszerár- társaságban. — Ára üvegenként 4.— koron.

hogy a 879 koronát kitevő hiányt az alispán kiutalványozta (33.).

Elhatározta a közgyűlés,

hogy a Magyarországi Kárpátgyógyászati Eperjesi Osztályába 100 koronával alapító-tagként belép és a tagdíjat a közművelődési alaptól folyósítja (21);

hogy *Köszeghy Ádám* főszolgabírónak kiírtott lovaiért méltányosságból a vármegyei ebadóalaptól kiutal 500 kor. kárpótlást (36);

hogy a várm. tiszt-nyugdíjalap felszaporodott készpénzkészletét 4%-os földterhermentesítési kötvényekre fekteti, melyeket a tőzsdei árfolyamon a gyámpénztártól vásárol (38.);

hogy a be nem töltött állások javadalmazása a szükségelt munkaadók díjazására felhasználható (39.);

hogy a siroakai—kluknói vicinális utat a törvényhatósági közutak sorába felveszi (43.);

hogy, miután a mértékhatóságokról a törvényhatóság tartozik gondoskodni, a mértékhatóságok hivatal felállítására az alispánt utasítja; addig Eperjes sz. kir. város teljesítse ezt a teendőt továbbra is (47.);

hogy a gyalog-kiküldetésben résztvevő tisztviselők, oly helyeken, ahol az utak a kilométer-hálózatba felvéve nincsenek, óránként 4 km. után számíthatnak fuvarpénzt (50.);

hogy Eperjes és Hedri községek között létesítendő távbeszélő-összeköttetésre, miután az érdekeltek összesen 5900 kor-t felajánlottak, a maga részéről a közúti költségvetés terhére 500 koronát szavaz meg és az alispánt az intézkedések megtételével megbízza (52.);

hogy a kereskedelemügyi miniszter által közölt egységes vásárrendtartási szabályrendelet-tervezetet a maga részéről elfogadja (54.).

Elutasította a közgyűlés:

a kassai községi közigazgatási tanfolyam igazgató-ságának kérelmét az ott létesítendő internátus támogatására fránt (22), *Gall Gábor* és társai közigazgatási tanfolyamhallgatóknak segélyezés iránti kérvényét (23.), a Vakokat Gyámoltó Orsz. Egylet kérvényét anyagi támogatás iránt (24.), a m. kir. állatorvosi főiskola kérvényét alapítványi hely létesítése iránt (35.) és pedig azért, mert megfelelő alapokkal nem rendelkezik;

továbbá *Amrich Sándor* volt járási irnok kérvényét nyugdíjajárulékainak visszafizetése iránt (34.);

Lanner Ignác erdővágási körjegyzőnek nyugdíjaztatása ügyében beadott felelővételét (44.);

Debrő Mihály kérvényét, melylyel 6840 kor. tartozása ügyében halasztást kér, azzal a kivételképeni kedvezményrel mégis, hogy a véghatáridőt 1905. decz. 31-ike helyett 1906. decz. 31-ikében állapították meg (45.);

Schütze Henrik felelővételét Eperjes szab. kir. város kéményseprési szabályrendelete ügyében, mert annak eldöntése, vajjon felelővételre realjogú iparos voltát elévülés útján el nem vesztette-e, csakis polgári per útján dönthető el, a többi indokai pedig a közgyűlés szerint megállhatnak (55.);

az *eperjesi Tarcsa-híd* vasfelszerkezetének árlejtési eredménye ellen az árlejtésben résztvevő többi pályázók részéről beadott felelővételét (40.);

Szoba került ezenkívül még a már tengeri-kigyóvá fejlődő ügy: a szinyei körjegyzői laknak elhelyezése. A közgyűlés *Kurimszky János* ellenző felszólalása dacára az összes szavazatokkal egy ellenében helyesleg tudomásul vette az alispánnak azt az intézkedését, hogy megfelelő helyiség hiányában a kör székhelyét *ideiglenesen* Eperjesre helyezte át és azt Eperjes-felsővidéki körnek nevezte el. Az alispán egyúttal bejelentette, hogy hozzá újabb beadvány érkezett, melyben Kajátán egy állítólag megfelelő házat ajánlanak fel a körjegyzői hivatalnak. Kijelenti, hogy a mennyiben az valóban annak bizonyulna, a hivatalt ada vissza fogja helyezni. *Kurimszky János* a közgyűlés határozata ellen felelővételét jelent be. (42.)

Komáromvármegye átiratára a számvevőségeknek a törvényhatóságokhoz való visszahelyezése iránt, kijelentette a közgyűlés, hogy kívánja a számvevőségek kettéválasztását és a vármegyei ügyekkel foglalkozóknak az alispán közvetlen rendelkezése alá való helyezését. A pénztárak visszahelyezését a törvényhatóság nem kívánja, de igenis azt, hogy azok az alispán kiutaló végzéseinek fegyelmi eljárás terhe alatt minden esetben eleget tegyenek. A fegyelmi eljárás lefolytatása pedig független bíróság hatáskörébe tartozik. (46.)

A közgyűlés jegyzőkönyvét azonnal hitelesítették és ezzel a közgyűlés, az elnöklő alispán életével, déli 12 órakor véget ért.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Dr. Berzeviczy Albert üdvözlése. A vármegyei közgyűlés decz. 18-iki gyűlésében nagy lelkesedéssel és egyhangulag mondotta ki, hogy vármegyénk nagy fiát: **dr. Berzeviczy Albert**et küldötséggel fogja üdvözölni Budapesten abból az alkalomból, hogy a Magyar

Tudományos Akadémia elnöke lett. Egyben felszólította a helybeli kulturintézeteket, tanintézeteket, hogy csatlakozva a küldötségekhez, annál impozánsabb legyen a vármegye igaz szeretetének megnyilatkozása. Az üdvözlő-küldötségekhez a legnagyobb örömmel csatlakozik a Széchenyi-kör is, hogy védnöke iránt érzett szeretetének, hálájának ez alkalommal is kifejezést adjon. A Kör igazgatóválasztmánya elhatározta, hogy a Széchenyi-kör képviselőjében **br. Ghillány Imre** elnököt, ennek akadályoztatása esetén **Tahy Józsefet**, a népnevelési szakválasztmány elnökét és **dr. Wallentinyi Samu** titkárt küldi ki s felhívta a Széchenyi-kör tagjait, hogy minél többen csatlakozzanak a küldötségekhez. Az üdvözlő-küldötségek deczember 27-ikén d. u. 4 órakor keresi fel **dr. Berzeviczy Albert** öngyméltóságát.

H I R E K.

Karácsony ünnepén.

Karácsony ünnepére ébredtünk. A béke, a szeretet, a jótékonyosság és az irgalom magasztos ünnepét üljük. Mert hát a béke, a szeretet, a jótékonyosság és az irgalom jelent meg Krisztussal a világban s tetet öltött az ő istenemberi szeméjében. Azért oly kedves a keresztyén családban karácsony ünnepe.

Az istenszeretet és az emberszeretet magasztos eszméje, «legfőbb parancsa» az, a melynek követését kívánta Krisztus a maga híveitől. S követjük-e e parancsot? Van-e ma béke az emberek s a népek és nemzetek között a földön? Van-e béke hazánkban? Szeretjük-e felebarátjainkat s megbocsátunk-e ellenségeinknek? Pedig e parancsok követésében van Krisztus vallásának a lényege, s minden más csak emberi fejlemény vagy kortörténeti alkotás. Ha e parancsokat nem követjük, akkor csak ajkainkon hordozzuk a keresztyénséget s frázisokban a hazafiságot.

Nemzetünknek most komor képű karácsony-ünnepe van.

Kevés lakozik mi bennünk az isten- és emberszeretettől. Nem becsüljük meg egymást eléggé. Nem vagyunk Krisztus valódi követői sem családunkban, sem városainkban, sem társadalmi érintkezésünkben, sem hazánkban, de még egyházainkban sem. Többet az Isten- és emberszeretettől a mi sziveinkbe s a mi intézményeinkbe most és mindenkoron!

A magyarok Istene jobb karácsonyt adjon nekünk a jövőben! Úgy legyen! —k.

Tiszteletg. A törvényhatósági bizottság decz. 18-ikán tartott közgyűlésében 9215—264. sz. alatt hozott határozatával elhatározta, hogy **Berzeviczy Albert**nek a Magy. Tudom. Akadémia elnökévé történt megválasztása alkalmából **Tahy József** alispán vezetése mellett küldötséggel üdvözöli. A küldötség deczember 27-ikén délután 4 órakor fog Budapesten tisztelegni. A Budapestre való utazás deczember 26-ikán a délutáni gyorsvonattal történik. Összejeveteli hely a tisztelgés előtt fél 4 órakor a Pannónia-szálloda előcsarnoka. Megjelenés fekete szalonöltözetben. A résztvevő szándékozik legkésőbb deczember hó 25-ikéig jelentkezhetnek Sárosvármegye alispánjánál.

Berzeviczy Albert üdvözlése. A kollégiumi jogakadémia tanári kara deczember 19-ikén tartott üléséből táviratilag üdvözölte **Berzeviczy Albert**et, a Magy. Tud. Akadémia elnökévé történt megválasztása alkalmából. Hasonló határozatot hozott deczember 20-ikán tartott ülésében a theologiai akadémia tanári kara is.

Ev. ref. istenitizsület. Ünnepe másnapján, kedden d. e. 11 órakor az ág. hitv. evang. templomban Úrvacsorával egybekötött ev. ref. istenitizsület lesz.

Kinevezés. A király **Sainyei Merse** Pál festőművészt az Országos Magyar Mintarajiskola és Rajztanárképző igazgatójává nevezte ki.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter **Slajchó Mihály** eperjesi állami tanítónképző intézeti tanárt a VIII. fizetési osztályba rendes tanárrá, **Mangestius Mária** ugyanottani tanítónőt a IX. fizetési osztályba rendes tanítónővé és **Vöröss Sándorné Tomeskó Stefánia** ugyanottani segédtanítónőt a X. fizetési osztályba rendes tanítónővé nevezte ki.

Katonai kinevezés. A király **Herz Sándor** dr. tartalékos segédorvoshelyettes a 67. sz. gyalogezredben tartalékos segédorvossá nevezte ki.

Új irodaigazgató. A m. kir. igazságügyminiszter **Körtvélyessy Bertalan** eperjesi kir. törvényszéki irodatisztet az eperjesi kir. törvényszékhez irodaigazgatóvá nevezte ki.

Áthelyezés. **Dr. Zimmermann Károly** 18. sz. hadosztálytüzérezredbeli tartalékos segédorvost a szegedi 3. sz. honvédszázad tartalékába helyezték át.

Szabadságolás. **Dr. Dobay Zsigmond** vármegyei tisztifőgyész nyolc heti szabadságát megkezdte.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, a kik boldogult férjem halála alkalmából irántunk tanúsított igaz részvétükkel a magam és leányom fájdalomt enyhíteni igyekeztek, ezúton is köszönetet mondok. Eperjes, 1905. deczember 22. Özv. **Klein Jakabné**.

Új magyarok. A legutóbbi időben a magyar állampolgárság kötelekébe felvették: **Dam Lipót**ot, **Wilker Jakab**ot, **Reichmann Kuzszi** Galicziából; visszahonosították **Lichtig Miksát** az északamerikai Egyes.-Államokból. Ellenben a magyar honosság kötelekéből elbocsátották **Hvozdivics Ede** gráci lakost.

Köszönetnyilvánítás. **Kösch Árpád** úr, könyvnyomdájában a Kisszebeni Izraelita Jótékony Nőegylet alapszabályait 100 példányban ingyen kinyomatta s ezeket — ismert nemességétől s emberbaráti szeretetétől áthatott levél kíséretében — az egylet elnökének kezébe juttatta. Ezen újabb nemes tettét — melylyel **Kösch Árpád** úr egyletünk iránti rokonszenvének ismételt kifejezést adni kegyeskedett — elnök a rendes évi közgyűlésnek bejelentette. Ez — mélyen érzett hálával és nagy lelkesedéssel — az adományozónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. De az elnökség el nem mulaszthatja s csak kellemes köszönetnek ad kifejezést s biztosítja, hogy **Kösch** úr — tanúsított nemes jósága által — egyletünk minden tagjának szívében az iránta érzett hálás tiszteletet megörökítse. Kisszeben, 1905. decz. 20. **Rosenfeld Ignác**né, elnök; **Engländer Samu**, egyl. titkár.

Igazgatóválasztmányi ülés. A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya, ügyis mint vármegyei mezőgazdasági bizottság deczember 29-ikén, pénteken délután 1/3 órakor a vármegyház kistermében ülést tart.

Halálozás. Özv. **Cseh Alajosné** szül. **Czyh Zsófia** decz. 19-ikén, életének 53-ik évében elhunyt. Temetése decz. 21-ikén volt a róm. kath. egyház szertartása szerint.

A kiváló szorgalmú és már végbizonyítványt nyert joghallgatók neveit a kinevezéseknél leendő figyelembevétel végett minden félév végén fel szokták terjeszteni az igazságügyminiszterhez. A jogakadémia tanári kara a most abszolváló joghallgatók közül erre a kitüntetésre **Holles Béla** és **Thuránszky Árpád** joghallgatókat ítélte érdemeseknek. Ezeknek a neveit már fel is terjesztették az illetékes miniszterhez.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet decz. 19-ikén tartotta meg **Kösch Árpádné** alelnöknő elnökle mellett e havi rendes igazgatóválasztmányi ülését, mely alkalommal több folyó-ügy intézettel s a decz. 23-ikán d. u. 5 órakor tartandó karácsonyfaünnepély rendezése iránt történt megállapodás. Az ülés folyamán **Osswald Károly** h. titkár felolvasta az egylet érdemes elnökjének: **Tahy József**nének levelét, melyben az egyletnél viselt elnöki állásáról való lemondását közli s annak elfogadását kéri. A választmány a lemondást mely sajnálattal fogadta és azonnal küldötséget nemesített az általános szeretetnek örvendő elnökjéhez, kérve elhatározása visszavonását. Mint hírlík, a küldötségek igen meleg fogadtatásban részesült s azon reménnyel távozott, hogy az elnök — ki elhatározására nézve még meggondolási időt kért — az igazgatóválasztmány egyhangú kérelmének szives lesz eleget tenni s az elnöki tisztséget továbbra is megtartani. Végül nagy sajnálattal vette tudomásul a választmány, hogy özv. **Nehrer Ágostonné**, Nyiregyházára történt átköltözködése folytán, a választmányból kilépett. Nevezett úrnő évtizedeken át volt egyik legbuzgóbb tagja a választmánynak; miért is érdemeit a választmány jegyzőkönyvileg megörökítette s külön átiratban búcsúzott el szeretett tagjától.

Kérelem a jótékony szivekhez! Az Angolkisasszonyok eperjesi «**B. Mariae V.**» intézete azon kérelemmel fordul a könyörteles szivekhez: sziveskedjenek akármilyen kis adománnyal hozzájárulni, hogy a *szegény gyermekek karácsonya* valódi örömmel legyen. Intézetünkbe több mint 300, nagyjából szegény napszamos- vagy szolgálatban levő szülők gyermeke jár, kiknek szeretnők a karácsonyt emlékeztetéssel tenni. Azért a legkisebb pénzbeli adományt, játékszert, süteményt, használt ruhaneműt stb. a legnagyobb köszönettel fogadjuk. A jó Isten áldása szálljon a kegyes jótévkre! Eperjes, 1905. november havában. Angolkisasszonyok «**B. Mariae V.**» intézete.

— **Elb** Lajos, a ka
vántartásá
honvéd-seg
után, viselt
kül, saját
— **L**
intézetébe
napi lelkig
«**B. Mariae**
Bevezető
van. Az ir
az Oltáre
tagjait, a v
nyal örö
üdvét e n
folyamán
hatnak, ke
mindnyájú
— **A**
nyitak és
új épülete
olvasó-szob
berendezve
hatatlanul
— **Egy**
deczember
Lajos elnö
a közgyűlé
pök levelét
kiment ma
ünnepe —
Bemutatta
Nőegyletne
értesíti az
zólta a ne
izraelita ne
tést tett a
és utalt a
lapban ez
képviselő
eperjesi bi
meg azt.
hogy a cí
felelő vála
hogy *Sz*
templom
véleményt
vérsi munk
sorozat kö
tése képe
összesen 3
1906. évre
törölni ke
régiek adó
Ez össze
ezt a jelen
gyűlésen,
egyháztage
apadást el
tásának el
összesen ki
ronával tö
kijelölt ala
zését a köz
részben pe
alap kana
nagy mut
városi tar
hálás kös
vette tud
Zsófia a
mányozott
gyűlés vég
— **K**
deczember
gyűlését a
1. Elnöki
igazgató-v
számadás
4. A meg
évi költség
keire von
— **T**
vonat kö
kir. szab.
vett értes
deczember
vonatok f
kal közle
9 órakor,
duló, vala
18 perczk

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** *Frenyó Lajos*, a kassai 9. honvéd-kiegészítő parancsnokság nyilvántartásában álló tartalékos ág. hitv. ev. II. osztályú honvéd-segédlelkész a szolgálati kötelezettség teljesítése után, viselt segédlelkései rendfokozata megtartása nélkül, saját kérelmére elbocsátották.

— **Lelekgyakorlatok az Angolkisasszonyok intézetében.** Mint minden évben, úgy ez idén is három napi lelekgyakorlatok tartatnak az Angolkisasszonyok «B. Mariae V.» intézetében decz. 29., 30. és 31-ikén. Bevezető szent-beszéd decz. 28-ikán d. u. 5 órakor van. Az intézet ezennel tisztelettel meghívja azokhoz az Oltáregylet és Mária-kongregáció mélyen tisztelt tagjait, a város igen tisztelt buzgó hölgyeit, kik bizonyosan örömmel ragadják meg az alkalmat, hogy: lelkük üdvét e napokban jobban munkálhassák, az egész év folyamán vett jótéteményekért a jó Istennek hálát adhatnák, kegyelmét az új évre kérhetik. Isten hozza mindnyájukat minél sebb számban!

— **A Rákóczi Katolikus Kör helyiségei** már megnyitva és a tagoknak rendelkezésére állanak. A Kör új épülete igen jól sikerült és a társalgó-, játszó- és olvasó-szobák nagy kényelemmel és sok ízléssel van berendezve. A Kör igazgatója *Gregor Endre*, ki fáradhatatlanul buzgólkodik a tagok érdekében.

— **Egyházi közgyűlés.** Az eperjesi ág. h. ev. I. egyház december 17-ikén dr. *Mikler Károly* és ifj. *Draskóczy Lajos* elnöke alatt látogatott közgyűlést tartott. Ezen a közgyűlésen felolvasták *Zelenka Pál* tiszaemléki püspök levelét, melyben gyöngéledő állapotára hivatkozva, kiment magát, hogy a templom újra való felavatásának ünnepén — december 10-ikén — meg nem jelenhetett. Bemutatta továbbá az elnökség az Eperjest Izraelita Nőegyletnek levelét, melyben a népkönyha létesítéséről értesíti az egyházközséget. A közgyűlés melegen üdvözölte a nemes eszmét és 20 koronát szavazott meg az izraelita népkönyha céljaira. Ezután az elnökség jelentést tett a Thököly-hamvak ügyének jelenlegi állásáról és utalt arra, hogy az EGYETÉRTÉS című budapesti lapban ez ügyből kifolyólag *Burgyán Aladár* késmárki képviselő támadó cikket írt a Thököly-ügyben eljáró eperjesi bizottság ellen, erkölcsstelen politikával vádolván meg azt. A közgyűlés felkérte a kiküldött bizottságot, hogy a cikkre — a való igazság feltüntetésével — megfelelő választ adjon. Jelentette továbbá az elnökség, hogy *Szinyei Merse Pál* festőművész megtekintette a templomot és a Kurth-féle mennyezetképről is szakértői véleményét mondott. Nézete szerint, mint igazán művészi munka, a templomnak kiváló díszére válik. A tárgyszorozat következő pontját az adókövető-bizottság jelentése képezte. E szerint 1905-ben az egyháztagokra összesen 3124 korona egyházi adó volt kivetve. Ebből 1906. évre szólólag elhalálozás és elköltözés címén törölni kell 136 koronát, ellenben új tagok után és a régiek adójának felemelése címén a szaporodás 94 kor. Ez összesen 42 koronányi apadást jelent. A közgyűlés ezt a jelentést tudomásul vette, de még az ott a közgyűlésen, az egyes egyháztagok részéről bejelentett új egyháztagokra is kivetette az adót, miáltal a 42 koronányi apadást el lehetett tüntetni. Majd a templom megújításának számadásait vette tárgyalás alá a közgyűlés. Az összes kiadás 14,432 koronát tett ki. Tehát 2800 koronával többet, mint a mennyi a gyűjtésekből és a kijelölt alapokból rendelkezésre állott. A hiány fedezését a közgyűlés részben az újabb adományokból várja, részben pedig erre a célra az orgona-alapot és a harang-alap kamatait jelölté ki. Egyúttal mindazoknak, kik a nagy munkánál tevénykedtek és főleg *Faragó József* városi tanácsosnak, a renoválás műszaki vezetőjének, hálás köszönetet szavaztak. A közgyűlés hálás szívvel vette tudomásul, hogy *Schöpflin Gézáne* szül. *Csatáry Zsófia* a templomi csillár-alap javára 100 koronát adományozott. Több apróbb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

— **Közgyűlés.** Az Eperjesi Társadalmi Egylet december 26-ikán d. u. 3 órakor tartja rendes évi közgyűlést az egyleti helyiségekben. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés az egylet állásáról. 2. Az elnök s igazgató-választmányának megválasztása. 3. Az 1905. évi számadások megvizsgálásáról szóló jelentés tárgyalása. 4. A megrendelendő újságok meghatározása. 5. A jövő évi költségvetés előterjesztése. 6. Egyéb, az egylet érdekeire vonatkozó ügyek.

— **Tátralomniczi vasúton téli üzem és a 116. sz. vonat közlekedési napjainak megváltoztatása.** A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút vezérigazgatóságától vett értesítés szerint a tátralomniczi h. é. vasúton december 15-ikétől 1906. febr. 28-ikáig a 802. és 803. sz. vonatok fognak naponként I. és II. oszt. személykocsikkal közlekedni és így a Budapest-keleti p. u.-ról esti 9 órakor, Eperjesről pedig reggel 5 óra 05 perczkor induló, valamint ellenkező irányban Eperjesre d. u. 5 óra 18 perczkor és Budapest keleti p. u.-ra esti 10 óra

kor érkező vonatokhoz Poprád-Felkán lesz közvetlen csatlakozás. A jelezett időben Tátralomnicz állomás a podgyász-, gyors- és teher-darabárú forgalom számára is nyitva fog tartatni, kivéve a robbanékony árúkat. Az Abos-Igló között jelenleg a kassai vásárok napjain közlekedő 116. sz. vonat 1906. jan. 1-jétől kezdve csak a kassai vásárokat megelőző napon, tehát csak minden kedden és pénteken, illetve, ha szerdára vagy szombatra ünnep esik, már hétfőn, illetve csütörtökön fog Abosról Iglóra indíttatni.

— **A somosi vízmű munkálatai** — mint értesülünk — végleg megszakadtak. Kendi-Finály István okl. mérnök ugyanis ezekben a napokban arról értesítette az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaságot, hogy a vele folytatott tárgyalásokat tekintse végleg félbemaradottnak, mert a vízfogó-terület megszerzését az érdekelt birtokosok túlságos magas árakkal lehetetlenné tették.

— **Az 1906. évi költségvetés ellen,** mint ma egy hete jeleztük, előterjesztést adtak, a melyben az erdőjövdelem bevételi és kiadási tételeinek helyesbítését kéri a vármegyei közgyűléstől. Ez előterjesztés szerint, a melyet dr. *Rosenberg Mór*, dr. *Székely János*, *Sziklai Henrik*, *Molnár István* és dr. *Mosoncsy Titusz* írtak alá, a kitermelésre kerülő fa értékénél a bevétel 2798 koronával s a fuvardíjmegtérítésénél 1300 kor.-val, összesen 4098 koronával emelendő; a kiadás rovataban pedig 198 koronával kevesebbe kerül a fa előállítás, mint a költségvetés feltünteti, viszont a fuvarköltség 500 koronával több lesz, minél fogva az összes kiadás 302 koronával emelkedni fog. Ha a bevételi és kiadási tételek ilyképen változnak, 3796 kor. marad, a mi nem fedezendő pótdóval, a melynek összege ennek folytán 52%-ról 50%-re szállítandó le. A városi számvető és tanács eljárásának jóhiszeműségét mindenki elismeri ugyan, de kénytelenek vagyunk kiemelni, hogy a hibák bizottságilag is kijavíthatók lettek volna, ha ezáltal — nem tudjuk, mi okból — el nem térnek attól a régi gyakorlattól, a mely szerint a költségvetést a jogügyi bizottság elé is terjesztették.

— **A téli évad** a Magas-Tatra ölen már kezdetét vette. December 15-ikétől február 28-ikáig Poprádfelka és Tátralomnicz között a 802. és 803. számú vonatok közlekednek. Az egyik vonat Tátralomniczra érkezik 9 óra 35 perczkor reggel, a másik pedig innen indul 10 óra 35 perczkor délelőtt. A tátrafüredi és tátralomniczi nagy szállodák december 1-jén megnyitva és március 1-jéig nyitva maradnak. Ezen a télen a tátrai telepek: Tátrafüred és Tátralomnicz. A téli sportokra kiváló súlyt helyeztek és annak összes ágait felkarolták. Kitérő pályákról gondoskodtak Nagy kocsolyapályák curling-, hockey-, pigging- és tennisz-felszereléssel állanak itt a közönség rendelkezésére. Ideális szánutak, melyekhez egy-, két- és négyfogatú szánokat lehet felhasználni. A M. K. E. Eperjesi Osztályának téli kirándulása tehát igen élvezetesnek ígérkezik. A kirándulás nem egy, hanem két napra fog kiterjedni. Indulás jan. 13-ikán reggel 5 órakor. Visszaérkezés január 14-ikén délután. Jelentkezni lehet *Theiss Á.* üzletében.

— **A határrendőrség Bártfán.** A félhivatalos MAGYAR NEMZET a következőket jelenti: A kivándorlásról és a határrendőrségről szóló törvény 1906. január 1-jén lép életbe. Határrendőrségi állomások a következő helyeken lesznek: Fiume, Pozsony, Sopron, Pancsova, Orsova, Brassó, Beszterce, Máramarosziget, Ungvár, *Bartfa* és Zsolna városokban.

— **Egyiptomi sötétség az abosi állomáson.** Az abosi állomás tudvalegőleg átszállási hely a Szepességéről minden, valamint több Budapestről jövő vonat utasai számára. A tavasz óta a legtöbb Eperjesre induló vonat utasainak közel egy felőrat kell ezen az állomáson várakozniuk. Elég baj, hogy ennek dacára az abosi állomáson egyáltalában *nincsen váróterem*, hanem az utas noles-voles, kénytelen bemenni az étterembe s ott elköltöni valamit, mert vendéglőbe csak nem mehet be e nélkül, télen pedig kint ácsorogni nincs kedve. No, de legalább ki volna világitva a vendéglő! De két nyomorult mécses ég benne, a melyek mellett az ember azt sem látja, mit eszik. Pedig ez talán mégis jó volna! Sajnos, özvívz előtti állapot biz' ez!

— **Igazi független újság,** mint a közelmúlt napok eseményei is igazolták, a PESTI HIRLAP. A szocialisták terrorizmusa, a sajtószabadság ellen intézet támadása sem félemlítette meg, a mint nem ijedt meg soha semmi hatalomtól, hanem hirdette és hirdeti a meggyőződése szerint való igazságot, küzdött és küzd folytatva a szabad véleménynyilvánításért. Liberális és demokratikus elveket vallott immár 27 éven át, liberális és demokratikus irányban fog haladni ezentúl is, az elvek diadaláig. És ebben bizonyára támogatja a nagy magyar olvasóközönség, melynek így a szíve szerint tud beszélni. Magyarország legkedveltebb s legelterjedtebb lapja azzal hálálja meg a nagy pártolást, hogy ugyanazon azért sokkal nagyobb lapot ad, több olvasnivalót

nyújt, mint más újságok s minden előfizető díjtalanul kap — karácsonyi ajándéknak — egy díszes kiállítású nagy képes naptárt. Ez a naptár az 1906-ik évre már megjelent s minden újonnan belépő előfizető is megkapja, ha negyedévre egyszerre küldi be a 7 korona előfizetést. A PESTI HIRLAP naptárában ugyanazon jeles írók írtak, a kik a lap kedvelt munkatársai. Van a PESTI HIRLAP-nak divatlap-melléklete is, melyet féláron rendelhetnek meg a lap előfizetői. Ez a Divat-Szalón. A PESTI HIRLAP a kiadóhivatalnál (Budapest, Váci-körút 78.) megrendelhető egy óra 2 kor. 40 fill. és negyedévre 7 korona előfizetési áron, mely legcélszerűbben postautalványon küldhető. A PESTI HIRLAP és Divat-Szalón együtt (a PESTI HIRLAP nagy képes naptárával) negyedévre 9 korona. Jó lélekkel ajánljuk t. olvasóközönségünk figyelmébe.

— **Eperjes sz. kir. város rendőrkapitánya** a járványos-betegségek fellépte alkalmából a kötetkező felhívást bocsátotta ki: „Daczára a legmesszebbmenő óvintézkedéseknek, a város területén különféle ragályos és járványos betegségek, de főleg a *hagymás* több esetben előfordult. Felhívom a város nagyérdemű közönségét, hogy saját érdekében a köztisztasági szabályokat a lehetőségig tartsa be; főleg pedig figyelmeztetem a közönséget, hogy a malomárok és közutak vizét csakis forralva használják ital- és ételbe, mert ezen betegségek csírái leginkább az ivóvíz fertőzött voltánál fogva terjednek. A vendéglők és hávéházak, ital- és ételt árú-sító üzletek tulajdonosait a legnagyobb rendre és a közegészségi szabályok és törvények legszigorúbb betartására utasítom; valamint a háziurakat is ezek szigorú ellenőrzésére hívom fel. Utasítom az iparosokat, hogy alkalmazottaik, személyzetük és munkásaik lakásait a közegészségnek megfelelőleg hozzák rendbe. a túlszűfoaltság esetén azonnal lakoltassák tágasabb helyiségekbe s főleg a fekhelyeket tisztán tartassák; és szükség esetén fertőtlenítsék és szellőztessék a lakásokat, — az egyes megbetegedéseket azonnal jelentsék be. Általán a város minden egyes lakóját a rend és tisztaság betartására felkérem saját érdekében is; de megjegyzem, hogy jelen hirdeteménymnek foganatosítása körüli mulasztásokat kérélhetetlen szigorral fogom büntetni.“

— **E felhívással kapcsolatban** vettük és közöljük a városi rendőrkapitányság által újabban kiadott következő *hirdetményt* is: „Sárosvárm. alispáni hivatalának f. é. 9317. sz. intézkedése folytán — tekintettel a *hagymáz* járvány terjedésére — ezennel közhírré teszem, 1. hogy a víz étel- és ital-használt céljából főleg a nyilvános kutak és folyóvizekből csakik forralva használható. 2. A ki *hagymázos* betegget ápol, kezel, ne egyik és ne igyék, míg kezét szappannal jól meg nem mosta, száját ki nem öblítette. 3. Az ápoló-személyzetten kívül senki sem tartózkodhatik a beteg környezetében. 4. A beteg minden váladéka mesztjejjel fertőtleníttendő. 5. A betegség lefolyása után a lakás — főleg a beteg-szoba — az előirt módon fertőtleníttendő. 6. A hol a házi ápolás megfelelőleg biztosítva nincsen és a beteg célszerűen el nem különíthető, a beteg feltétlenül kórházi kezelés alá adandó. 7. Mindenki tartózkodjék romlott ételek és italok élvezetétől; főleg a nem egész friss hús, tej, szalonna, kolbász stb. káros hatással van. 8. Minden lázas betegség haladéktalanul a hatóság és az orvosok tudomására hozandó. 9. A halotti-torok megtartását a legszigorúbban megtiltom. 10. A gyermekeknek a járvány tartamának egész ideje alatt tilos a temetéseken résztvenni. 11. Felkérem úgy az iskolák és intézetek igazgatóit, valamint a helybeli lelkészeket is, hogy fentieket tanítványaik és híveik között a legszélesebb körben terjesztjen sziveskedjenek. 12. Végül figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy saját érdekében, a járvány terjesztésének meggátolása céljából minden lehető tegyen meg s a hatóságot ez irányban támogatni kötelességének ismerje; a közegészségügyi törvény szabályait a mulasztásokkal szemben a legszigorúbban alkalmazzon mindazokkal szemben, kik jelen rendeletem dacára az intézkedések megtételét szándékosan, elmulasztanák.“

— **Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés** fölterjesztésben fordult a kereskedelemügyi miniszterhez az 1898. évi IV. törvénycikk végrehajtása, illetve a vasúti forgalomban való érvényesítése tárgyában. A fölterjesztés utal arra, hogy bár a nevezett törvénycikket azon elvnek szemmel tartásával hajtották végre, hogy minden községnek csak egy hivatalos neve legyen, mégis a hazai vasúti vállalatok nem alkalmazkodnak teljesen az új rendhez, hanem egyes vasúti állomások megjelölésére még mindig azon községnek régi, de már hivatalosan megszünt nevét használják, melyet az állomás érint, illetve a melyhez legközelebb fekszik. A fölterjesztés rámutatva azon hátrányokra, a melyek e rendszertől a kereskedelmi érdekekre háramlanak, kéri, hogy azon állomások, a melyek még olyan községek nevét viselik, a melyeknek nevét a törvény megváltoztatta, ez új névvel láttassanak el s ezen a néven kezeltesse a vasutak hivatalos kiadványaiban stb.-ben.

Valódi angol jamaikai rum, orosz- és kínai-tea nagyválasztékban Palesch Árpád drogeriájában kapható.

— **Megnyit a jégpálya!** Közönségünk régi vágya teljesült: december 20-ikán megnyitott a jégpálya. A megjelent közönség örömmel látta a nagy átalakítást, mit a körültekintő, lelkiismeretes vezetőség, főleg Szutórisz Frigyes alelnök véghez vitt. A pálya rendkívül megnagyobbodott, kényelmes és tágas lett. Köröskörül magas, csinos fal veszi körül a hatalmas pályát, melybe be sem tekinthetnek a kerítésen kívül állók. A pályát hat, igen szép villamos-lámpa világítja meg, úgy, hogy szinte fényárban úszik az egész. Mondanunk sem kell, hogy az átalakítás igen sok pénzbe került; nagy a befektetés. A vezetőségnek figyelme mindenre kiterjedt, a mi a közönség kényelmét, kellemes és egészséges szórakozását növeli. Megérdemli tehát ez a derék egyesület, a mely életrevalóságának annyi jelét adta, hogy a közönség a legmelegebben pártolja. Főleg nagyon kívánatos, hogy a közönség figyelembe vegye és alkalmazkodjék a vezetőségnek intézkedéseire. Igen helyes intézkedésnek tartjuk, hogy a szolgák sorrend szerint kötelesek a közönséget kiszolgálni, protekciónak nincs helye. Újabb az a helyes eszme is felmerült, hogy a pálya d. e. 10-től d. u. 3 óráig egyfolytában nyitva legyen, hogy így az ifjúság is élvezhesse az egészséges sportot, 3—5 ig szünet lenne s 5—8-ig volna az esti korcsolyázás. A megnyitás alkalmából melegen üdvözöljük az egyesületet s annak derék vezetőségét.

— **Szív működésünk** tudvalevően a legfontosabb folyamat, a mely testi szervezetünkben végbemegy. A szívbeteges híres Nauheim fürdőjének főorvosa egy kis füzetben, a melynek a címe: „Emlékirat az alkohol- és kávéélvezet mérges hatásáról”, ezer esetben szerzett tapasztalatai, valamint más orvosi kapacitások kísérletei alapján, igen érdekesen mutatja ki, hogy a forró-földövi kávé, koffein nevezetű méreganyaga által, a szívnek veszedelmes, sőt mondhatni legveszedelmesebb ellensége. Nevezetesen a koffinnak az a sajátos hatása, mely lassan bár, de a rendszeres kávéélvezet folytán elkerülhetlenül, szívgyengeséggel és szívhűdéssel kísérve, szívizomtágulást és bénulást idéz elő, különösen végzettségre jelezhető. Ez ellen, mint legbizosabb óv- és ellenszert, úgy fentervezett szívorvos, valamint dr. Erben Zsigmond is, a „Die Gesundheit” című folyóiratban a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé ajánlja, a mely jóízű, veszedélmet nélkül mint bőséges pótlék a bakkávéhoz a szívre ható káros befolyást csökkenti, sőt teljesen megszünteti. De, mert egyedül ennek sajátos hatása a bakkávé, a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé minden forró-földövi kávé-hozzáadás nélkül is kitűnő kávé-italt nyújt, mely évek óta használatban van és mindezt kitűnően bevált.

— **Az orosz-japán háborúnak** — mint azt az ismert tea-cég: Messmer (Frankfurt), a hozzá intézett többszörös kérdésekre tudtul adja — nem volt zavaró hatása a tea-üzletre. A hajókba való beraktározás simán folyt le és az új aratás legfinomabb termékei már hetek óta a Messmer-féle elárúsítóhelyeken kaphatók.

— **«Korunk állami és társadalmi alkotásai»** — ez a Nagy Képes Világtörténet XII. kötetének a címe. A kötetet elejétől végig Marczali Henrik írta, egyetemünk tudós tanára, a ki az általa szerkesztett nagy vállalat VII—XII. kötetében egymaga írta meg az újkor és a legújabb kor történetét. Az egyes kötetekről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a szakkritika s a nyilatkozatokról a napilapok is megemlékeztek. Valamennyi kötet közül a XII. adott legtöbb és legnehezebb munkát, mert ez elmegy a XX. század elejéig, a meddig egy külföldi összefoglaló nagy mű sem halad s a mely kornak nemcsak összefoglaló története, de még monografiái sincsenek megírva, sőt adattára is nagyrészt kiadatlan. Csak a Marczali éles szeme vállalkozhatott e bonyolult s még forrásban levő kornak áttekintésére, a mi napjaink törekvéseinek megértésére. Ezen érdeme révén azonban könyve páratlanul áll egyelőre az egész világirodalomban. Maga a XII kötetes nagy vállalat sem jöhetett volna létre az ő rendkívüli készsége, különböző tudományágakban való jártassága és bámulatos munkabírása nélkül. A vállalat alapszemléje a legmodernebb és legszerencsésebb: nem a csaták és királyok története e munka tárgya, hanem az emberiség fejlődését egyengető eszmék kialakulásának és összekapcsolódásának a magyarázata. Helyet kap az így értelmezett történetírásban minden szaktudomány, s az emberi képességek egyetemének rajzává válik az egész. Így például már az egyiptomi kötetben munkabér-statisztikát kapunk az akkori időkből, benne van minden kornak politikai elmélete, katonai történelme, filozófiai és irodalom-története, művészete, úgy, hogy a hatalmas vállalatba bele van dolgozva az egész alkotmány-, gazdasági és művelődéstörténet. Más szembezők érdeme, és pedig nemzeti érdeme a nagy munkának az, hogy a magyarság történetét szervesen olvasztja bele az európai népek történetébe, s e révén a világtörténetbe. Külföldi nagy munkák eddig csak a keleti példatárba soroztak bennünket, egyszerű tömönatokban emlékeztetvén meg rólunk. Most a külföldi tudósok minden európai eszmének a visszhangját meghallhatják Magyarországon, e könyv hozzásegíti őket Viszont mi magunk is jobban fogjuk látni és érteni történelmünket, ha látjuk, mennyire hozzáfört a Nyugat történetéhez. Ezek az érdemek teszik a mzetivé a Nagy Képes Világtörténet fontosságát és sikerét. Egy kötet — gazdagon illusztrálva — 16 korona. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

— **Szerencsés az, a ki bajára enyhülést tud találni.** A betegség kétszeres szerencsétlenség ott, hol a szegénység is jelen van, s ezért tudja meg szegény, gazdag egyaránt, hogy ha csúsz és köszvény bántja, attól úgy szabadul a legkönnyebben, ha a Zoltán-féle kenőcsöt használja, mert az 1—2-szeri bedörzsölés után biztosan használ. Üvege 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest, V., Szabadság-ter.

— **A kereskedelmi- és iparkamara és a menetrendünk.** A kamara — mint jeleztük volt — a legutóbbi közgyűlésén a Ks. Od. vasútnak városunkra nézve sérelmes menetrendjével is foglalkozott. Ez ügyből kifolyólag tudomásul vette, hogy a kamara elnöksége a kereskedelemügyi miniszterhez beadványt intézett.

— **Alkalmos karácsonyi ajándékok** nagy választékban Palesch Árpád drogeriájában előnyös árak mellett kaphatók.

— **Szökevény fogoly.** E napokban Gál Jenő, a 18-ik hadosztály-tüzérezredhez tartozó tizedes, a ki a kassai cs. és kir. 20. sz. helyőrségi kórházban mint vizsgálati fogoly volt elhelyezve, a kórház kerítésének kőfalán egy őrizetlen pillanatban megszökött. Gál Jenő ellen körözőlevelet bocsátottak ki, azonban időközben visszavonták és önként jelentkezett a kórház parancsnokságánál.

— **A politikai helyzet** szenzációs hírei mellett nem kisebb szenzációt kelt az a díszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra, és a mi még csodálatosabb: ezt a díszművet ingyen szerezheti meg magának akármik. Az ORSZÁG-VILÁG, hazánk ez a legszebb, legértelmesebb képes hetilapja már évek óta minden év karácsonyán egy-egy gyönyörű «Almanach»-kal ajándékozza meg előfizetőit, és az elmúlt év leggyönyörűbb irodalmi terméke volt az az Almanach, melyet az ORSZÁG-VILÁG 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából juttatott ingyen ajándékkul előfizetőinek. Az ORSZÁG-VILÁG most is méltó maradt önmagához. Az az Almanach, melyet most karácsonykor ad minden előfizetőjének, — annak is, a ki most fizet elő nyolcz koronával félve az ORSZÁG-VILÁG-ra — a legszebb, a leggyönyörűbb, a mi valaha könyvpiacra megjelent. Ennek az ajándékkönyvnek fényes, pazar kiállításával semmiféle hazai avagy külföldi mű nem vetekedhetik. De a tartalma is olyan — a magyar íróvilág minden jelese, Mikszáth Kálmánnal és Herczeg Ferenczcel az élén, van együtt a műben — hogy az csak a két szerkesztőnek, dr. Váradi Antalnak és dr. Falk Zsigmondnak válik dicsőségére. Nem ajánlhatunk tehát jobbat az hasznosabb lapunk olvasóinak, mint, hogy fizessenek elő az ORSZÁG-VILÁG-ra, hazánk e legértelmesebb, legszebb és legértelmesebb hetilapjára, mely ajándékul többet ad, mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára. Az ORSZÁG-VILÁG előfizetési ára negyedévre 4 korona, félve 8 kor., egész évre 16 korona, s az előfizetési pénzek az ORSZÁG-VILÁG kiadóhivatala címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. alá küldendő.

— **Az anyakönyvi havatal háromheti kimutatása.**

Születtek Gábor András r. k., Vasskó Irma ág. hitv. ev., Nagy Tivadar r. k., Kovaly Margit r. k., Reményik Sári ág. h. ev., Szlach András r. k., Horváth Jolán r. k., Holomány Miklós r. k., Mikolík Elek ág. h. ev., Mikolík Endre ág. h. ev., Kacsala Mária r. k., Goldberger Adolf izr., Kapronczay Ferencz r. k., Csörgő Gizella r. k., Csörgő Pál r. k., Palkó Béla r. k., Madzik Mária r. k., Fischman Szerén izr., Olejár Elemér ág. h. ev., Frankó Mária r. k., Kocsik Mária r. k., Sitar Lajos r. k., Sztópkó Béla r. k., Frimmer Margit r. k., Novák István r. k., Brila Mária r. k., Stehr, halvaszületett, izr., bresztenei Brestyenszky Ilona r. k., Dadej Verona r. k., Müller Jakab izr., Ruzinkó István gör. kath., Szikora Sándor róm. kath., Kras Ilona r. kath., Bu anovszky Anna r. k., Zseleznyik István r. k. — **Meghaltak:** Markó József r. k., 33 éves; Weisz Aranka izr., egy hónapos; Gócs Aranka r. k., 4 éves; özv. Ungvárszky Andrásné r. k., 65 éves; Reményik Lajosné ág. h. ev., 29 éves; Pagurkó Vilma r. k., 21 hónapos; Szurovecz Jenő r. k., 8 hónapos; Margita Gyula r. k., 6 éves; Brauner Lenke ág. h. ev., 16 éves; Sziszka Ferencz r. k., 7 éves; Reicsula József r. k., 70 éves; Szurovecz Ferenczné ág. h. ev., 33 éves; özv. Grisza Györgyné r. k., 50 éves; özv. Varga Istvánné r. k., 67 éves; Luterancsik András r. k., 50 éves; Gyulay Sándor g. k., 21 éves; Juszkó Gyula r. k., 15 éves; Klein Jakab izr., 61 éves; Bodnár István r. k., 64 éves; Horváth Mária r. k., 38 éves; Éhltér Béláné ev. ref., 24 éves; Rodak Antal r. k., 62 éves; Tokarcsik István r. k., 74 éves; Schulek Gusztáv ág. hitv. ev., 85 éves; Hajda János g. k., 5 hónapos; Popi József r. k., 51 éves; Szabó Józsefné r. k., 35 éves; özv. Cseh Alajosné r. k., 54 éves; Bercsényi József g. k., 47 éves; Müller Lajos r. k., 25 éves; Szent-Istváni Miklós ág. h. ev., 18 éves; Berger Simon izr., 76 éves; özv. Micsisák Jánosné r. k., 60 éves. — **Házasságok között:** Schöpflin Géza ág. h. ev. és Csatóry Zsófia ág. h. ev.

IRODALOM.

«A növényvilág és az ember.»

Irtta Szutórisz Frigyes. A Természettudományi Társulat könyvkiadó-vállalata már eddig is sok értékes, részint eredeti, részint fordított és többnyire szakszerű munkával gyarapította irodalmunkat. A legutóbb megjelent munka: «A növényvilág és az ember» címet viseli. Miután e mű írója helybeli lakos és Kollégiumunk tanára, szükségesnek találjuk, hogy e kiváló munka tartalmát lapunkban reagálva ismertessük, másrészt közönségünk figyelmét reá tereljük.

A munka tulajdonképpen tizenhat, művelődéstörténeti tanulmány sorozata, s az elegáns kiállítás és az igen szép illusztrációk is emelik értékét és érdekességét.

Az első tanulmányban az Orinoko vidéken élő indián törzsek életmódját és táplálkozását írja le a szerző. Látjuk a mauritálpálmát, a maniok és a jámgöyökér fejlődését és elhasználatát. Ezzel kapcsolatosan összehasonlítja a növényi táplálékot a hússal és Curierrel szembeállítja Bucklet, a ki plausibilisekben magyarázza a mindkétrendbeli táplálkozás természetességét. Ezután felveti azt a kérdést, hogy melyik növény lehetett az ember első tápláléka, vagyis inkább az első ember tápláléka és arra a konklúzióra jut, hogy ez a banán, vagy pizang volt. Megismerkedünk itt a banánfa fejlődésével, természetével és hasznosságával; a mely utóbbi valóban bámulatos, mert a banánról évenként négyszer lehet termést szedni, s egy fa mintegy 100—120 kg. gyümölcsöt szolgáltat minden esztendőben. Érdekes, hogy az a földterület, a mely búzával bevettve egy embernek nyújt élelmet, banánnal beültetve 25 embert képes táplálni.

Majd a kenyérfát, datolyapálmát, füget, gesztenyefát stb. leírására kerül a sor, a hol sok igen érdekes adatot olvashatunk az említett fákhoz és gyümölcsöknek hasznosságáról. Ide iktatjuk a manna-zúzmórol írott adatokat: «A déli vidékek zúzmói közül a manna-zúzmó érdemel említést, minthogy egészen ehető. E zúzmó a Krími-félszigettől a kirgiz-pusztaságig, Kis-Ázsiában, Perzsiában és Afrika északi részében a földön bőven nő. Az elszáradt s a szélől a hegyekről elragadt zúzmó a szomszéd völgyekben, vagy más szomszéd vidékeken, többnyire eső alkalmával lecsapódik; olyan a látzata, mintha az égből esnék; ez az úgynevezett manna-eső. A tatárok földikenyernek nevezik s kenyeret sütnék belőle. Bizonyos, hogy ilyenféle zúzmó lehetett a régi zsidók mannája.»

Nagyon tanulságos része a munkának a gabonaművelés kezdete és a legfontosabb gabonaművek leírása. Itt látjuk, mint keríti lassankint és fokozatosan hatalmába a kultúra az embert és így az ember az állandó, tehát biztos táplálékot szolgáltató gabonaféléket. Bár a kultúra kezdetén is találkozunk gabonatermeléssel, de igazi tápláló növény, nagy tömegénél és stabilitásánál fogva a kultúra magasabb fejlettsége mellett vált be és kiszorította a véletlenül kinálkozó növényeket.

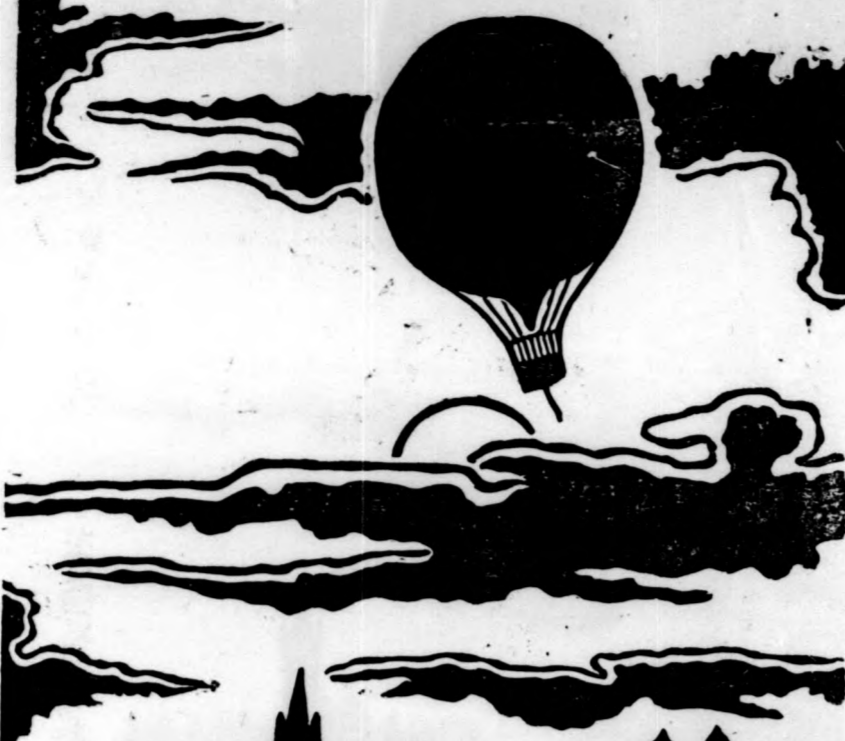
Majd áttér a mű a gabonaművek, különösen a búza abszolút tápláló értékének, az őrlés és a kenyérsütés kérdésének taglalására és itt néhány érdekes történeti adatot is említ.

«Megélhet-e az ember csupán a növényvilágból?» és «Meddig bírja még a Föld?» A kérdéseket érdekesen fejtegeti a szerző, de nézetem szerint az első kérdés fogalmazása nem szabatos; mert az ember nem a világból, hanem növényekkel táplálkozik s helyesebb lett volna a kérdést így formulálni: «Megélhet-e az ember csupán növényi táplálékból?» A második kérdés tisztán elméleti fejtegetés s analog a köszenkérdéssel. Nyilvánvaló, hogy a folytonos, sőt fokozatos köszenhasználattal belátható időn belül kimerülnek a most fejtes alatt álló köszen-tárnak, de hogy a szükséglet mennyi, még kulturterületen is ismeretlen, új tárnát fog megnyitni és a jelenleg emberlakta területeken kívül eső vidékeken mekkora és milyen gazdag köszen-telvek vannak kihasználandók, arról egyelőre fogalmunk sincs. Gondoljunk csak arra, hogy Grönland, Dél-Amerika, Afrika, sőt még Ázsia sincs e szempontból geologialag felderítve. Belátható tehát, hogy a meglevő készletek és az emberiség szaporodási perzentjének összefüggése elméleti szempontból is csupán matematikus értékű megfejtést nyújthat a köszen elfogyásának határidejére nézve. Teljesen így áll a dolog a Földnek táplálékul hasznosítható termelőképeségével, mert hogy a kultúra milyen eltolódásokat fog előidézni a tápláló és nem-tápláló növények konfigurációjában, az most épp olyan beláthatatlan, mint a hogy 6000 év előtt senki sem sejtette még, hogy valamikor a Duna—Tisza közén terem a legacélosabb búza.

Az erdőterületek és az emberi kulturának a szerző által közölt fordított arányosságát sem fogadnánk el azzal az indokolással és abban a terjedelemben. Mert igaz ugyan, hogy egyrészt az emberiség szaporodásával s így a kultúra terjedésével, — mert e kettő valószínűleg térben és időben találkozó és együttjáró faktorok, — fog az erdőség, de azért apodiktikusan nem állítható, hogy a kultúra határozottan ellensége volna az erdőnek. Mert pl. a Karszt kopaszsága nemcsak azt bizonyítja, hogy a velenczéseknek sok fára volt szükségük, hanem azt is, hogy rablógazdálkodást üztek és hogy nem gondoltak az utódokkal. A modern törvényhozások, mint a haladottabb kultúra letéteményesei, erdőtervényekkel gátolják meg egyrészt a rablógazdálkodást, másrészt gondoskodnak új erdők fejlődéséről.

Az érdekesnél érdekesebb adatoknak olyan bámu-

Legszebb Karácsonyi Ajándékok!

KÖSCH ÁRPÁD
KÖNYVNYOMDÁJA ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

Pályázati hirdetmény.

Herczeg Hohenlohe margonyai uradalma keres **egy nős molnárt**, kit egyelőre 1/2 évi próba-időre kíván alkalmazni.

Nevezett molnár évi javadalmazása 480 kor. készpénzben, 4 hektoliter búza, 10 hektoliter rozs, 6 hektoliter árpa, 1 hektoliter főzelék, 1 tehéntartás, 20 m. fa, 1000 □-öl föld és szabad lakás.

Kötelezettségei a következők: Köteles 2 molnárlegényt eltartani; ezért külön javadalmazása évi 240 korona készpénzben, 4 hektoliter búza és 8 hektoliter rozs.

A két molnárlegény az uradalom által lesz fizetve.

A próbaidő elteltével a molnármeister külön még perczentúáczióban is részesül, mi 300, esetleg 500 korona összegre felmegyen.

Oly molnármeister, ki a magyar, német és tót nyelvet bírja, előnyben részesül.

Ajánlatok közvetlenül a margonyai uradalomhoz intézendők, — **Margonya** (Sáros megye).

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Egy
ó-német (Altdeutsch) óra
negyedóra-ütő, valamint
2 darab Stock- (álló-) óra,
szintén negyedóra-ütő;
úgyszintén egy teljesen új
spiritus fűtőkályha
azonnal eladó
Csarnogurszky Alajos Utóda:
KELEN SIMON
órás-üzletében,
Eperjes, Kollégium-épület.

Köhögés!
Ki arra nem ügyel, vétkezik saját teste ellen.
= **KAISER-féle** =
MELL-KARAMELLEK
a 3 fenyővel.
Orvosilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodás ellen.
4512 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy azt, a mit ígérnek, valósul.
Csomagok ára **20 és 40 fillér.**
Kapható:
SCHOLZE A. és FIA
czukrászda- és kávéházában EPERJESÉN.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka
egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyult közhívnél, csúszmal és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Richter gyógyszer-tára az „Arany orozslánhoz”, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétk. üldés.

Eladó
hatlóerejű **gőzgép**, 20, 16, 6 és 4 méter tűzfelületű gőzkazánok, burgonyapároló, takarmányfülesztő, szeszrectifikátor. Mind jó karban, Kassa mellett.
Benczúr Emil,
Budapest, Bérkocsis-utca 16.

Bástya-utca 8. sz. alatt egy 3 pár lónak való, újonnan épített **istálló,** kocsiszín és szénapadlás **azonnal bérbeadó.**

Tudakozódni lehet: Fő-utca 51., vagy Flórián-utca 1. sz. alatt.

A krompachi vasgyár vállalkozót keres **tejszükségletének** január 1-jétől való fedezésére; a naponkint szállítandó mennyiség télen-nyáron 250 liter. Szives ajánlatok a gyári igazgatósághoz Krompachra **intézendők.**

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak **Egger mellpasztillái,** Eljen!
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.
1-ő. és szétküldési raktár:
„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.
Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés!
Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István apógyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István apógyógytárakban.